

Återigen välkomna till Torget. Först, störst och vackrast. I varje fall brukar vi ligga ganska tidigt i EA. Om vi är störst är väl tveksamt. Och vackrast är väl ännu mer tveksamt. Men ibland måste man skryta lite.

Jag tänkte denna gången ta upp en liten diskussion om det här med det allt mer ökande utnyttjandet av reläsändare. Och samtidigt hör jag allt fler klagomål om att stationerna börjat bli allt mer hemlighetsfulla över varifrån sändningarna kommer. Glenn Hauser har skrivit en längre artikel i ämnet som han döpt till: "Secrecy infests shortwave relay deals". Och han beklagar sig över att allt fler stationer hemlighåller var sändningarna kommer ifrån, eller vilka man hyr ut sändningstid till.

En teori till det hela är Merlins allt större andel av marknaden. Fler och fler radiostationer låter Merlin sköta uthyrning av ledig kapacitet. Och Merlins ökande hemlighetsmakeri skulle förklaras av att företaget nyligen fått en ny ägare - med stora intressen inom militärindustrin. Men det är inte bara Merlin som börjat bli hemlighetsfulla. Lilla TDP som förmedlar sändningstid till olika organisationer berättar nästan aldrig varifrån sändningarna kommer. En teori om varför man inte gör detta är att pengarna för uthyrningen hamnar i lokala fickor som hyr ut tiden utan kännedom för de centrala beslutsfattarna. En vanligt förekommande diskussion är huruvida IRRS verkligen fortfarande använder sin sändare i Italien eller hyr in sig på andra håll istället.

Det ska ju påpekas att det inte bara är vi DX-are som är intresserade av att veta varifrån sändningarna kommer. Det är ju faktiskt av visst intresse för vanliga lyssnare också att veta vilken sändare som ligger närmast.

Krigsförberedelserna i USA inför en attack mot Irak (som kanske redan har skett när ni läser detta) gäller inte bara militären. Media har lagt upp planerna för hur kriget ska bevakas. Och radion har anpassat sina spellistor efter situationen. Det gäller att stötta Uncle Sam. Alltså har en del låtar bannlysts (som inte passar in i krigsförberedelserna), och andra mer passande stoppas in.

Och med det slutar vi för den här gången. Vi ses igen om en månad, och jag hoppas att ni hittar något intressant att läsa på de kommande fem sidorna. Vi hörs och ses!

Vad betyder Telic?

Operation Telic har ju den brittiska insatsen mot Irak döpts till. Men vad betyder Telic? Den brittiska tidskriften Private Eye har två förslag:

- ”Tell Everyone Leave Is Cancelled” eller
- ”Tinpot Evangelist Leads Islamic Crusade”

Fast jag tror mer på den förklaring Encyclopedia Britannica ger som hänvisar till grekisk mytologi och ordet Telikos som blir Telic på engelska och betyder

”Tending toward an end”

Och sedan återstår bara att komma på vad det är slut på för något. Saddam Hussein, Irak, FN, NATO, Oljekällor, Mäniskoliv, Fred i Mellanöstern eller.....

Fast det brittiska försvarsdepartementet hävdar enligt någon källa att Telic betyder ”Expressing purpose”.

Mysteriet fortsätter.....

I krig eller fred

Torget är alltid på din sida

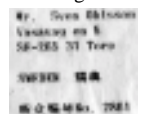
Grattis Sven!

Det finns tillfällen när er redaktör blir överraskad och glad, men inte nöjd. Dagens brevlåda innehöll bland annat ett lite större kuvert från China Radio International. Och som ni kan se av bifogat diplom har eder redaktör förräts ett tredjepris i CRI:s tävling förra året. Priset en duk/väggbonad med kinesiska muren (vad annars) i ett format kring 1 meter x 2 meter var riktigt trevligt. Fast, sedan kommer vi till den där frågan om att vara nöjd. Första priset var väl en resa till Kina, och den hade jag inte tackat nej till.

Tyvärr går det inte att skanna av bonaden, den får liksom inte plats i skannern! En intressant fråga inställer sig - hur många tredjepris har delats ut?

För övrigt undrar jag när kineserna ska lära sig att jag bor i Åstorp och inte bara i Torp.

NOTISTORGET

Korta notiser från eternas värld

* * * * *

* **Radio Sweden** ska börja sända digitalt till sommaren. Tillsammans med ett antal andra stationer ska man börja sända från Sackville. Övriga är BBC, Radio

Netherlands, Vatican Radio, Radio Japan och China Radio International enligt MediaScan.

* En del av **BFBS** sändningar till de brittiska truperna verkar komma från sändare i Ryssland. Detta skulle förklara hemlighetsmakeriet (både från Merlin och BFBS) med att berätta var sändarna finns. Ryssland är ju motståndare till kriget, men pengarna behövs.....

* Hört talas om **Broadcasting Center Europe?** Tydligen det nya namnet på det som varit Radio Luxemburg och som har för avsikt att återuppta sändningar med en stark KV-sändare i 49 mb. Ska visst bli digitala sändningar på 6095 kHz med 500 kw. Var det inte på 6090 Luxy fanns på förr? Men Junglinster har nog flyttat upp 5 kHz för att skydda BR på 6085.

* **Silvio Berlusconi** har nu tagit full kontroll även över RAI som nu förvandlats till regeringsröst. När den 15 februari flera miljoner människor över hela världen demonstrerade mot USA:s planerade krig mot Irak (som får fullt stöd från Silvio Berlusconi) vägrade RAI att rapportera "det kunde påverka politikerna". Många journalister på RAI hängde ut fredsflaggor utanför sina fönster i protest mot att dom inte fick rapportera från **RADIO**

* Den ryska journalisten **Vladimir Pozner** har i ett uttalande deklarerat att ryska journalister i dag har större möjligheter att kritisera Kreml än amerikanska har att kritisera Vita Huset. Detta sedan hans kollega Phil Donahue fått sparken av MSNBC. Enligt Pozner därför att han kritiserat Bush planer på ett krig mot Irak, enligt MSNBC eftersom lyssnarsiffrorna sjunkit.

* Många av USA:s **psyk-krigsinsatser** i Mellanöstern har varit lyckade insatser. Men inte alla. 500 radioapparater släpptes ner över Afghanistan för att afghanerna skulle kunna lyssna på de amerikanska sändningarna. Samtliga apparater krossades när dom slog i marken.....

* **WJIE** som i dag sänder med 50 kw vill utöka. Önskemålet har varit 3 nya 100 kw sändare. Men dessa kostar \$400.000 styck och det tar 12-18 månader. Och detta har man varken råd eller tid med. Nu berättar man att det dykt upp en chans att ta över 3 begagnade sändare på 100 kw för totalt \$125.000. Dessa ska placeras i USA, Liberia och Marshallöarna. Om du tycker att detta är en bra idé kan du gärna få adoptera en av sändarna (för \$25.000) eller kanske stå för frakten, totalt \$50.000. Tag kontakt med WJIE i så fall. Eller också kan man använda pengarna till något bättre.....

Från Teleprintern

- ☞ Den 29 mars var det dags för avskedssändning från **FEBA** på Seychellerna.
- ☞ De israeliska myndigheterna har problem med ett stort antal religiösa **piratradiostationer**. Den 11 mars gjorde man en räd och stängde 11 av dom. Flera personer arresterades också.
- ☞ **Wolf Harranth** har framfört en teori varför ROI inte får några pengar till fortsatt verksamhet. Stationen var för självständig och vägrade bli en megafon till den österrikiska regering.
- ☞ Senaste budet om var **RFE/RL** ska ta vägen när det nuvarande hyresavtalet i Prag går ut är - Turkiet! Men RFE/RL vill helst stanna i Prag och skaffa nya egna lokaler.
- ☞ **WVAH-TV och WKLC** radio i västra Virginia fick problem i vintras när den 1500 fot höga sändarmasten rasade pga överbelastning av tung is efter en snöstorm.
- ☞ Den nya amerikanen **WBOH** har börjat testa på 5920. Fler religiösa predikanter?
- ☞ 16 mars sände **Radio Sweden** en specialsändning på kortvåg, Bandyfinalen!

Och så kan vi konstatera att **Radio Oasen** i Greve (kontroversiell nazistisk närradio i Danmark) även i fortsättningen får statligt stöd. Kulturministeriet i Danmark har höjt deras bidrag med 20.000 till 78.000 DKR. Detta innebär totalt 400.000 kronor i statligt bidrag har betalats ut till nassarna i Greve på 6 år. Detta läser jag i gratistidningen Urban som jag bläddrar i medan jag via tåg är på väg till Köbenhavn H. Och besöket i den danska huvudstaden kändes inte lika inbjudande längre.

< << <<< 📶 📶 📶 📶 📶 >>> >> >
DX-are gör det sittande på rumpan
< << <<< 📶 📶 📶 📶 📶 >>> >> >

FILMHÖRNAN

Torget tittar på bio, video och TV

Dansk TV håller på att spela in en TV-serie om en radiofabrik som heter **Bella**. Serien som ska gå i 24 avsnitt handlar om en påhittad radiofabrik och ska skildra den danska radiobranschen mellan 1948 och 1973. Om ni sett den tidigare danska serien Matador, så är detta tänkt att bli något liknande. Sammanlagt beräknas inspelningen kosta 140 miljoner dkr.

Radiohistorisk förening i Ringsted och Ringsted Radiomuseum har varit engagerade för produktionen, bland annat för att leverera det material som behövs för att kunna visa bilder från en fabrik där 14 damer sitter och monterar ihop rörbestyckade radioapparater. Totalt 10.000 radiorör har visst levererats för att göra det hela verklighetstroget.

Tyvär berättar notisen i DX-Fokus inget om när serien ska sändas i Dansk TV. Och ännu mindre om den kan tänkas köpas in av SVT för visning i Sverige. Det får bli till att hålla ett extra öga på dansk TV en tid framåt.

Filmen **Dateline Diamonds** från 1965, och som bland annat visade Radio Londons skepp med bland Kenneth Cope, Kenny Everett från the Small Faces Tony Windsor, Ben Toney och Kiki Dee har släppts på Video och DVD. Filmen som kostade £27.000 att spela in 1965 blev ingen stor succé. Den som vill kan nu köpa den på Video och DVD. Kolla in Amazon.

...eller Black Star (<http://www.blackstar.co.uk>)

< << <<< ☺ ☻ ☹ ☹ ☹ ☹ >>> >> >

POPULÄRAST

Omröstningar, statistik och annat kul

Svensken tittar i genomsnitt 2 tim 27 minuter på TV om dagen. För en del kanaler går det upp och för andra går det ner. SVT har ökat sin andel av TV-tittandet med 1,1% till 43%. Detta är första ökningen sedan 1997. TV4 å sin sida har tappat 2,2% och nått sin lägsta siffra någonsin med 25,3%. TV3 har också tappat, 1,4% ner till 9,9%. Vinnare är däremot Kanal 5 som ökat 1,3% till 7,8%. Alla de andra kanalerna delar på de resterande 14%.

Det kan påpekas att även i våra grannländer ökar Public Service TV sin andel av tittandet. I Finland har YLE 45,4%, I Norge har NRK 42,2%. I Danmark har DR 32% och TV2 har 38%. Alla dessa siffror är ökningar med 1-3% sedan förra året.

Kanske börjar vi tröttna lite på reklamavbrotten!

< << <<< ☺ ☻ ☹ ☹ ☹ ☹ >>> >> >

TÄVLINGSDAX

Att tävla är poppis

Börje Sahlén i Tibro berättar att det är dags för en ny rapporteringstävling från KDXR (Kristna DX-Ringen).

Årets tävling går ut på att avlyssna dels HCJB Australien och dels Radio Canção Nova i Brasilien under perioden 18 - 28 april.

HCJB Australien ska avlyssnas 1130-1630 på 15480 kHz (en sändning som är riktad till Asien men hörs relativt bra här) eller 0600-1030 på 11770 (en sändning som är riktad mot Oceanien och har lite sämre hörbarhet). Börje påpekar att det sändes brevlådeprogram söndagar 1130 och DX PartyLine sändes lördagar 0600.

Radio Canção Nova, Brasilien ska avlyssnas mellan 2000-2200 på 9675 kHz. Enligt Börje hörs man ofta bra och svarar snabbt och trevligt. Lördagar sändes just vid denna tiden ett program med lyssnarhälsningar i vilket det kan förekomma inslag på engelska även om huvuddelen av programmet är på portugisiska.

Det krävs inte att man lyssnar hela perioden, utan en period på 30-60 minuter räcker. Och naturligtvis är det tillåtet att skicka flera rapporter. En kommentar till programmen osv är ett stort plus.

Senast den 5 maj vill KDXR ha era rapporter till KDXR, Brittgården 94, 543 37 TIBRO. Och om du har några frågor är du välkommen att kontakt Börje per brev eller e-post (borja.sahlen@sla.se).

Syftet med "tävlingen" att hjälpa till med att få in lite hörbarhetsrapporter till stationerna, men ett eller flera priser kommer att delas ut till de bästa rapporterna. Antalet beror på hur många rapporter som kommer in. För att "Månadens station" ska återkomma i nuvarande form vill Börja att man får in i varje fall ett 10-tal rapporter.

[Http://hcjb.org.au](http://hcjb.org.au) är HCJB:s hemsidesadress om du vill kolla så att man inte passar på att byta frekvens.

< << <<< ☺ ☻ ☹ ☹ ☹ ☹ >>> >> >

Censur, eller.....

I Storbritannien har ett band, Seize the Day, diskvalificerats av BBC:s ledning från Radio 3:s omröstning om World music award. Man misstänkte att bandet (som har en klart utpräglad pacifistisk prägel på sina texter) skulle utnyttja tävlingen för att protestera mot att Storbritannien ställt upp för Pentagons krigsplaner mot Irak. Den officiella förklaringen var att man bedrivit en kampanj på Internet bland epostlistor och på hemsidor för fredsgrupper för att få folk att rösta på dom. Fredprotester är farligt!

< << <<< ☺ ☻ ☹ ☹ ☹ ☹ >>> >> >

Hänt i den svenska etern

Förutom Sveriges Radio finns det i Sverige lokala kommersiella radiostationer och föreningsradio eller Närradio. I varje fall gäller detta på papperet.

I själva verket har vi ett antal kommersiella nätverk som använder ett antal FM-sändare på olika håll i landet. En del den dyra varianten (Kommersiell lokalradio) och en del via den billiga snikvarianten (Närradio). Men i stort sett låter dom ganska lika.

De kommersiella lokalstationernas licenser delades ursprungligen ut till högstbjudande (vilket gjorde en del ganska dyra). Men på senare tid har ett antal billigare licenser delats ut. För priset 40.000 kr/år har dessa licenser istället delats ut till den station som lovat sända mest lokala program. Dvs programmen ska vara lokalt producerade och ha en lokal prägel. Nu har fyra av de stationer som fått sådana licenser fått föreläggande mot vite på 100.000 att uppfylla dessa löften. En av stationerna har fått ett vite på 200.000 eftersom man redan tidigare fått vite på 100.000 men inte åttlytt detta.

Jag ser också att den amerikanska mediejätten Clear Channel vill köpa upp ett svenskt radionätverk. Rykten talar om att det är MTG:s 10 stationer det handlar om. Men detta förnekas av MTG.

En av de intressenter som satsat mest på snikvarianten, dvs närradiolicenser är Bonnier Radio som ligger bakom Radio Vinyl och Lugna Melodier. I Malmö har man lagt ner sin programverksamhet och samtliga 8 har fått sparken. Båda stationerna kommer uteslutande att sända förinspelade central producerade program.

Här i NV-Skåne har vi numera blivit förärade båda dessa inslag från Bonnier på den kulturella arenan. Radio Vinyl sänder från en närradiosändare i Landskrona och Lugna Melodier från en närradiosändare i Helsingør i Danmark. Men det går att få iväg musiktapeten för att fylla tomrummen mellan reklamen.

Men det kan också ha sina faror att satsa på närradion. Radio Vinyl via närradion i Svedala har fått problem.

Radio City har via ett antal bulvanföreningar som man startat begärt sändningstid över samma sändare. Läser jag i On Air.

Target Din livboj i eterhavet

SVENSKSÄNDARNA

En lista över svensksändande radiostationer

När detta skrivs är det knappt två veckor kvar på det vi DX-are kallar B02 och vi går snart in i A03. Detta innebär att när ni läser detta har de flesta stationer bytt sina schema. Tyvärr har jag när detta skrivs inte kännedom om allt som sker. Jag har försökt att korrigera på ett sätt som jag gissar mig till. Det jag är mest osäkert på är de ryska kortvägsfrekvenserna. Hör av er om det skulle finnas något fel. Så fort jag kan kommer listan på Internet att uppdateras. Denna kommer också inom kort att flyttas till ShortWaveListener Now på <http://www.swl.nu>. Samma lista kan också nås från SDXF:s hemsida, <http://www.sdx.org>.

I många år har **RADIO JAPAN** sänt en språkkurs i japanska som en del av programmet på svenska. I april börjar en ny och reviderad kurs med namnet På lätt japanska. Till kursen hör en kursbok som kan erhållas gratis från Svenska redaktionen, Radio Japan, NHK, Tokyo, 150-8001 Japan. Epost: svenska@intl.nhk.or.jp. Kursen sänds två dagar i veckan på kortväg. Dessutom kan man lyssna till kursavsnitten på Internet: <http://nhk.or.jp/nhkworld/>. Berättar Christer Brunström.

0500-0520	Sv	Vatikanradion	1260, 1611, 7345 och 9645 kHz	Tisd Onsd Torsd Fred Sönd
0545-0600	Sv	NHK - Radio Japan	11915 kHz (via Gabon)	Dagligen
1045-1100	Sv	NHK - Radio Japan	21730 kHz (via Gabon)	Dagligen
1730-1800	Sv	Rysslands Röst, Moskva	1494, 5950 och 6175 kHz	Månd Onsd Fred
1730-1800	No	Rysslands Röst, Moskva	1494, 5950 och 6175 kHz	Tisd Torsd
1840-1900	Sv	Vatikanradion	1611, 7250 och 9645 kHz	Månd Tisd Onsd Torsd Lörd
1900-1930	Sv	Norea Radio Sverige	1494 (via Ryssland) kHz	Månd - Fred
1930-2000	No	Norea Radio	1494 (via Ryssland) kHz	Månd - Fred
2000-2020	Sv	RAI - Radio Roma	5960 och 9600 kHz	Månd Onsd Fred
2000-2020	Da	RAI - Radio Roma	5960 och 9600 kHz	Tisd Torsd Lörd

WORLD WAVES

WW - Din reseguide till engelska program

Alla tider anges i UTC (SNT -1 timme)

Så är vi där här igen för en ny sida med schanan. Eftersom det ju är dags för schanabyten har jag koncentrerat mig denna gången på nya schanan som dykt upp. I nästa nummer är det tänkt komma en Engelsksändarlista. Men kan ni inte vänta finns det en uppdaterad lista på Internet. Så gör ett besök på ShortWaveListeners Now på

<http://www.swl.nu>. Själva listan finns på:

<http://www.swl.nu/listen> eller <http://listen.to/the.world>.

Hör av er med korrigeringar!

AUSTRALIEN Voice International ska under sommaren sända engelska från Darwin:

0130-0200	17775
0900-1300	13685
1300-1500	13685
1500-1700	13665
1700-2100	11680

BELGIEN Radio Vlandereen Internationaal ska sända Flanders Today under sommaren:

0300-0330	15565 (Bonaire) /America/
0700-0730	1512 5985 (Jülich) /Europe/
1130-1200	1512 9865 (Petrop.) /Asia/
1730-1800	1512 9925 (Krasn.) 13690 (Ske.) 13710 (Jül.)
1930-2000	1512 9925 (Krasnodar) /Europe/
2230-2300	15565 (Bonaire) /America/

ECUADOR HCJB via Quito har planerat följande schema för de engelska programmen i riktning Europa:

0600-0800	9860
2000-2200	15185

KINA China Radio International har planer på att om några månader lägga om sin programtablå på så sätt att det ska finnas två olika en-timmes program i utbudet.

NEDERLÄNDERNA Radio Netherlands har tänkt sig ett i stort sett oförändrat schema under sommaren. Till Europa blir det:

1030-1225	6045 (Jülich) 9860 (Wertechtal)
2030-2230	1512 (Wolvertem)

NYA ZEELAND Radio New Zealand International har följande sommarschema:

1650-1750	6095	mo-fr
1750-1850	11980	mo-fr
1851-2215	15160	
2216-0505	17675	
0506-0705	11825	
0706-1305	9885	
1306-1650	6095	irr

KONUNGARIKET SWÄRJE Radio Sweden ska ha följande engelska program under sommaren:

0130-0200	9435 /Asia & Pacific/
0230-0300	9495 /North America/ (via Sackville)
0330-0400	9495 /North America/ (via Sackville)
1130-1200	17505 /Asia & Pacific/
	17840 North America
1230-1300	15750 /Asia & Pacific/
	17840 North America
1330-1400	17505 /Europe, Africa & Middle East/
	17505 /Asia & Pacific/
	17840 /North America/
1730-1800	1179 and 6065 /Eur, Afr & ME/ (sön 13580)
1930-2000	1179 and 6065 /Eur, Afr & Middle East/
2130-2200	1179 and 6065 /Eur, Afr & Middle East/
	11650 /Asia & Pacific/

TYSKLAND Radio Deutsche Welle tycker jag har minskat ner en del i frekvenserna. Men inte när det gäller Europa tycks det som. NA och Australien har man däremot följt BBC:s exempel och slopat.

0600-0900	EU 6140 (Jülich)
0900-1300	EU 6140 (Jülich) 15440 (Sines)
1300-1900	EU 6140 (Jülich)

U.S.A. KNLS i Alaska tänker sig följande schema för de engelska sändningarna:

0800-0900	11765
1300-1400	11870

KNLS tar inom kort även en andra sändare i drift. Om detta innebär någon utvidgning av sändningarna på engelska vet jag inte. Men vi får nog anledning att återkomma till det.

ÖSTERRIKE Adventist World Radio ska sända följande sändningar för Europa på engelska från Moosbrunn under sommaren.

0730-0800	9775
1530-1600	9660

RADIO AUSTRIA INTERNATIONAL

Glöm inte

Engelsksändarlistan

Ja, det var allt vi hade att erbjuda denna månaden. När detta skrivs njuter jag av helt idealiskt värväder. Solen skiner från en klarblå himmel, och har gjort så i ett antal dagar. Och samtidigt sitter vi bara och väntar på att USA:s oljekrig ska bryta ut. När ni läser vet vi mer om hur det gått. Det är bara att hoppas att det krig som i dag verkar oundvikligt redan är slut tills ni läser det. Förhoppningsvis ses vi igen om en månad. Glöm inte bidrag och synpunkter, och stäng av radion ibland.

